

NTFR 2010/1691 Inspecteur verzaakt onderzoeksplicht: geen nieuw feit

Hof Leeuwarden 18 juni 2010, nr.09/00074

Belastingjaar/tijdvak	2000	☐ Brondocument
Wetsartikelen	AWR-art. 16	
Auteur	mr. I.R.J. Thijssen	
LJN	BM8760	
ECLI	ECLI:NL:GHLEE:2010:BM8760	

Samenvatting

Met ingang van 1 mei 2000 zijn belanghebbende en zijn vrouw twee vof's aangegaan. Belanghebbende heeft per brief het aangaan van de vof's gemeld aan de inspecteur. In de brief wordt ook aanspraak gemaakt op de verhoogde zelfstandigenaftrek en wordt toestemming gevraagd willekeurig te mogen afschrijven op een bedrijfspand. De inspecteur heeft de brief niet beantwoord, maar terzijde geschoven 'als moeilijk probleem'. Vervolgens is de aanslag IB 2000 geautomatiseerd opgelegd conform de aangifte, waarin een bedrag is afgetrokken als willekeurige afschrijving startende ondernemer. Per 31 december 2001 zijn beide vof's ontbonden. In de aangiften IB 2001 is stakingswinst aangegeven voor welk bedrag een lijfrente is bedongen. Naar aanleiding van deze aangiften heeft de inspecteur vragen gesteld en vervolgens zijn over 2000 navorderingsaanslagen opgelegd waarbij de willekeurige afschrijving op het bedrijfspand is gecorrigeerd.

Het hof is van oordeel dat de inspecteur op grond van de brief van belanghebbende en de door hem gedane aangifte de aanslag 2000 grondig had moeten regelen. In dat geval zou de korte bestaansduur van de vof's aan het licht zijn gekomen. Het nalaten hiervan leidt er niet toe dat de aangifte IB 2001 is aan te merken als een nieuw feit.

(Hoger beroep ongegrond.)

Commentaar

Voorafgaande aan de indiening van de aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2000 stuurt belanghebbende een brief waarin hij aangeeft dat hij – als startende ondernemer – willekeurig wenst af te schrijven op zijn onroerend goed. Hij verzoekt de inspecteur vervolgens om hem mede te delen of hij met de door hem voorgestelde willekeurige afschrijving akkoord gaat. De inspecteur beantwoordt de brief van belanghebbende echter niet en belanghebbende doet vervolgens aangifte inkomstenbelasting 2000 en trekt daarin een bedrag af van f 280.000 als willekeurige afschrijving. De primitieve aanslag inkomstenbelasting 2000 wordt conform de ingediende aangifte (geautomatiseerd) opgelegd. De inspecteur meent naar aanleiding van de ingediende aangifte over het jaar 2001 dat belanghebbende in het jaar 2000 geen recht had op de willekeurige afschrijvingsfaciliteit en legt alsnog een navorderingsaanslag over het jaar 2000 aan hem op.

Bij Hof Leeuwarden lag de vraag voor of navordering nog mogelijk is. De inspecteur heeft ter zitting verklaard dat de brief van belanghebbende weliswaar door hem is ontvangen, maar dat hij deze brief als 'moeilijk probleem' heeft gekarakteriseerd. Deze brief is niet beantwoord omdat volgens hem sprake was van 'fiscale grensverkenning'. De primitieve aanslag over 2000 is er 'geautomatiseerd doorheen geglipt', aldus de inspecteur. Hof Leeuwarden oordeelt dat in een dergelijk geval de inspecteur de primitieve aanslag over 2000 direct grondig had moeten regelen en dat de later ingediende aangifte over 2001 niet te beschouwen is als een nieuw feit dat navordering rechtvaardigt. Van kwader trouw is volgens Hof Leeuwarden eveneens geen sprake gezien de pleitbaarheid van het door belanghebbende ingenomen standpunt. Nu vind ik deze uitspraak van Hof Leeuwarden weinig verrassend te noemen, maar bij mij rijst direct de vraag hoe deze uitspraak zou luiden indien de huidige wettekst van art. 16, lid 2, onderdeel c, AWR op deze casus van toepassing zou zijn. De huidige wettekst bepaalt dat navordering steeds, dus ook bij afwezigheid van een nieuw feit, mogelijk is indien aanvankelijk te weinig belasting is geheven 'ten gevolge van een fout' en dit 'de belastingplichtige redelijkerwijs kenbaar is, waarvan in elk geval sprake is indien de te weinig geheven belasting ten minste 30 percent van de ingevolge de belastingwet verschuldigde belasting bedraagt'. De (vaagheid van deze) wettekst heeft al tot de nodige publicaties geleid (zie recentelijk: Niessen, 'Navordering zonder nieuw feit bij kenbare fout', NTFR-B 2010/21).

Er is mij nog geen jurisprudentie over deze verruimde navorderingsbevoegdheid bekend en over de interpretatie ervan zal geput moeten worden uit de wetsgeschiedenis waaruit, voor zover relevant voor de onderhavige casus, het navolgende valt af te leiden: 'Indien de belastingplichtige echter in redelijkheid kan menen dat de aanslag, hoewel onjuist, op goede gronden tot een te laag bedrag is vastgesteld of achterwege is gebleven, is geen sprake van een kenbare onjuistheid. De introductie van de navorderingsmogelijkheid bij fouten omvat dus ook niet de gevallen waarin de belastingaanslag onjuist is vastgesteld als gevolg van een verwijtbaar onjuist inzicht van de inspecteur in de feiten of in het recht. Als voorbeeld: navordering is nog steeds niet mogelijk om terug te komen op een kwalificatie van een bepaald bestanddeel of beoordeling van een feitelijke situatie bij de aanslagregeling.' (Kamerstukken II, 2009-2010, 32 129, nr. 3, par. 12.1.). In de nota wordt dienaangaande nog opgemerkt dat 'Dit alles geldt ook als sprake is van een pleitbaar standpunt. Een aanslag waarin de inspecteur het standpunt heeft gevolgd is daarmee niet redelijkerwijs kenbaar onjuist' (NTFR 2009/2316). Mede gezien het feit dat Hof Leeuwarden het door belanghebbende ingenomen standpunt pleitbaar acht, meen ik dat ook onder de huidige wettekst navordering niet mogelijk is.

[1] Mr. I.R.J. Thijssen is advocaat bij Jaeger advocaten-belastingkundigen te Amsterdam.

Bron: <http://www.ndfr.nl/link/NTFR2010-1691>

Datum: 11-4-2016 16:23:03

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten van deze tekst worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers. Niets uit NDFR mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the publisher's prior consent.